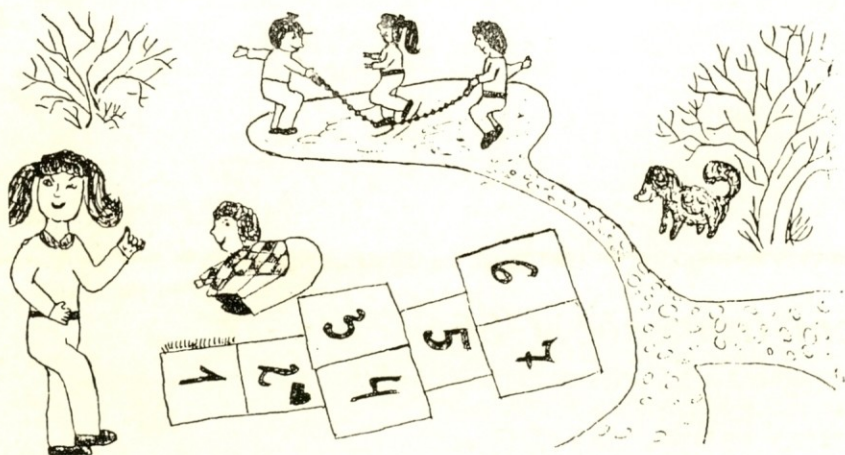

DELAVSKA UNIVERZA
DOMŽALE
61230 DOMŽALEPri predal KOB
O DOMŽALEGlasilo
izhaja od
meseca
oktobra
1965Št. 5
maj
1986Število
izvodov
1400Leto
izdavanja
XXI

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

OB DNEVU MLADOSTI

— mladi iz OS Martin Koželj Dob
o prijateljstvu

Prijateljstvo je zelo lepa stvar. Je
kakor sončen dan sredi tuornega je-
senskega meseca, lepo kakor pomlad
in toplo kot poletje.

Alice Camara, 8. b.

Pes je moj prijatelj. Ime mu je
Hari, star je tri mesece. Hari je rja-
ve barve. Zelo rad se igra z muckom.
Hari je moj najljubši prijatelj. Želim
si, da bo dober čuvaj.

Sebastjan Lukman

Kako bi bilo lepo,
če bi na zemlji prijateljstvo bilo.
Prijateljstvo je lepše od sovraštva.
Prijateljstvo je mnogo lepše od zlata.
Prijateljstvo je država ljudi.
Prijateljstvo je cvet in sonce,
prijateljstvo je ljubezen med ljudmi.

Urbas Anica, 5. a

Velikokrat se nam zgodi, da smo
slabe volje, jezni na sošolca ali pa ra-
zočarani, ker nas nihče noče razume-
ti. V takih trenutkih človek potrebuje
prijatelja, ki mu zaupa. Prijatelj je ti-

sti, ki nas zna potolažiti ali pa pravil-
no svetovati.

Tudi sama imam prijateljico. To je
moja sošolka Martina. Ker hodiva v
isti razred, se vsak dan srečava. Po-
magava si pri učenju, velikokrat pa
tudi popoldne preživiva skupaj. Vozi-
va se s kolesom ali pa igrava klavir.

Za prijateljico sem jo izbrala zato,
ker ji lahko zaupam in ker naju ve-
selijo iste stvari. Želim si, da bi na-
jino prijateljstvo še trajalo tudi potem,
ko ne bova več gulili istih klopi.

Melita Grošelj, 6. b

Vsak človek potrebuje prijatelja,
že od mladih nog in tja do starosti.
Če ne bi imeli prijateljev, bi se poču-
tili na svetu zelo pusto.

Že dojenček spoznava svoje prija-
telje. To so najprej mati, oče, bratje,
sestre, skratka vsi, ki se ukvarjajo z
njim. Pozneje, ko otrok odrasča, spoz-
nava prijatelje v igri s svojimi vrstni-
ki, še kasneje prijatelje spoznava v šo-
li med svojimi sošolci in sošolkami.

Tudi jaz imam prijateljico. Zelo
dobro se razumeva in si pomagava pri
nalogah. Veliko stvari je, ki si jih za-
upava. Moja velika prijateljica sta tudi

oče in mati. Z njima se lahko veliko
pogovorim, onadva mi vse svetujeta in
pomagata, res sta mi več kot samo
oče in mami. Kljub temu pa, da se s
starši dobro razumemo, mi tudi moja
prijateljica nudi res pravo prijatelj-
stvo. Njej lahko zaupam stvari, kate-
rih svojim starešm ne bi zaupala.

Moje misli so take: če ima človek
prijatelja, ki mu lahko zaupa in mu
prijatelj zaupanje vrača, je več vredno,
kot bi imel kupe zlata.

Drolka Natja, 5. a

Življenje brez prijateljev ni lepo.
Res je, ni lepo. Življenje je samot-
no, mrtvo, ni človeka, ki mu lahko za-
upaš vsakdanje stvari, svoje življenje...

Dragi sodelavci

— NAMESTO VABILA —

Vabimo vas, da se udeležite maj-
skega srečanja Tosamovcev, ki bo v
soboto, 24. maja 1986 s pričetkom ob
10. uri v letnem gledališču Studenec.
Igral bo ansambel Studio 6, razveselili
pa se boste lahko tudi ob športnih
igrah.

Vabljeni so vsi delavci, upokojenci
in štipendisti TOSAME, srečanja pa
se lahko udeležijo tudi njihovi svojci.

Želimo vam prijetno počutje.

Pripravljalni odbor

Mogoče je res, da prijatelj ne more biti ta ali oni, ki ga srečaš sredi ulice. Gotovo pa je, da ima vsak svoj okus ter željo po prijatelju. Nekdo ima to željo bolj zahtevno, drugi manj, ampak dokler se želja ne izpolni, vsi, ki si žele prijateljstva, prijatelja, tava-jo po temi, kateri ni konca in iščejo neko zvezo, vez za pritaeljstvom, išče-jo si pravega prijatelja, kateremu bi lahko zaupali vse skrbi. Čeprav prijateljstvo kot besedo poznamo vsi, toda ni lahko reči, da vsak pozna prijatelja. Dobiti prijatelja za nekatere je nekaj nedosegljivega, neznanega, težko dostopnega, toda imeti prijatelja, je nekaj prijetnega, zabavnega, privlačnega in seveda nekaj nadvse družabnega, saj človek sam ne more biti; mogoče le nekaj časa.

Marša Jančigaj, 7. a

Človek mora imeti prijatelja

Prijatelj... ta beseda ni nič posebnega, pa vendar pomeni nekaj čudovitega, nekaj lepega...

Prijateljstvo pomeni tesno vez človeka s človekom, pomeni zaupanje, razumevanje... Mislim, da vsak ve, kakšen mora biti prijatelj, kajti prijateljstvo je treba graditi na zaupanju. Kdor hoče biti nekemu prijatelj, mora izpolnjevati določene pogoje. Seveda so ti pogoji nenapisani, zdaj pa jih bom jaz napisala, vendar oprostite, ti pogoji niso splošni, takšni pogoji veljajo zame, mogoče pa so podobni vašim. In kakšni so? Kot vsi najbrž ve-

ste, sta za prijateljstvo vedno potrebna dva, kajti nihče ne more biti sam sebi prijatelj. Prijatelj mora v stiski pomagati, lahko mu zaupaš svoje skrivnosti, svoje napake, kar je pa najbolj važno — njegovih skrivnosti ne izdajaš. Če izpolnjuješ te pogoje, si v pravem pomenu besede prijatelj. Kajti človek brez prijatelja, ne more biti brez vode. Zato — spoštujte prijateljstvo!

Prijatelj... ta beseda ni nič posebnega, pa vendar pomeni nekaj čudovitega, nekaj lepega...

Danica Stražar, 8. a

Beseda prijateljstvo nam je v tej dirki za nečim boljšim in vedno novim že skoraj neznana.

Večkrat razmišljam o tem, kaj pravzaprav pomeni ta beseda. Gledam sošolke, sošolce. Vsak dan lahko opazim pri njih zavist in nevoščljivost, če ti gre dobro, ter njihov škodoželjni nasme, če imaš slučajno smolo. To je vse prej kot prijateljstvo. Prav v tem našem sodobnem svetu pa ima prijateljstvo še več vrednosti. Le prijateljstvo nas rešuje pred grozotami vojne ter pomaga prenašati tegobe lakote, ki jo je v svetu več in več. Ni dovolj, da prijateljstvo samo iščemo. Tudi sami moramo biti taki, da bodo rekli: »Ta je res pravi prijatelj«. Žal se to dene vse poredkeje sliši. Bodimo prijatelji in pomagajmo drug drugemu v sreči, še bolj pa v nesreči!

Marta Starbek, 6. a

velja za količinski obseg nabav. Večji so problemi s kvaliteto, ki je pogosto slaba in negativno vpliva na kvaliteto izdelkov in doseženi obseg proizvodnje.

— Pri oskrbi s surovinami in repromaterialom iz uvoza pa je tudi pri nas enako kot v drugih DO. Uvoza v prvem četrtletju praktično ni bilo in imeli bi velike zastoje v proizvodnji, če si ne bi preskrbeli ustreznih zalog še v letu 1985. Da so take dolgoročne zaloge zaradi problemov financiranja in visokih obresti negospodarne, pa ni treba posebej razpravljati. Uvoz se je začel delno premikati šele v mesecu aprilu, pa še vedno niso razčiščeni vsi postopki in drugi problemi.

Proizvodno področje — proizvodnja je v mejah danih možnosti v glavnem svoje naloge dobro opravila. Vedno bolj se pojavljajo ozka grla predvsem v belilnici, kar vpliva na obseg proizvodnje končnih izdelkov, pa tudi na kopičenje zalog polizdelkov. Te probleme skušamo reševati z nadurnim delom in pa z uslugami drugih delovnih organizacij. Problemi se pojavljajo tudi na področju kvalitete izdelkov, občasno pa tudi pri realizaciji dogovorjenih mesečnih operativnih planov.

Fizični obseg proizvodnje se je povečal za 3 %, število zaposlenih za 1,9 % in produktivnost za 1,1 %.

Prodajno področje — plan prodaje smo v obravnavanem obdobju presegli za 1,6 % (plan realizacije je presežen za 2,4 %). Obseg prodaje se nekoliko zmanjšuje, vendar pa pričakujemo, da se bo v mesecu maju in juniju stanje oziroma obseg prodaje normaliziral. Vsekakor imajo na doseg prodaje izdelkov, ki življenjsko niso nujni, vpliv tudi razmeroma visoke cene, vsaj za tisti del prebivalstva, ki ima nizke osebne dohodeke.

Plana izvoza nismo dosegli. V TOZD SANITETA se bo stanje popravilo, saj so že dogovorjeni dodatni izvojni posli za zahodno evropsko tržišče. Nejasno je področje izvoza filtrov, ker že dobljeni posel za izvoz v Irak stoji zaradi neresenih plačilnih problemov na državnem nivoju. Izvoz na Kitajsko, Sovjetsko zvezo in druge države še ni dogovorjen, se pa kažejo določene možnosti.

Področje financiranja — to področje je že večkrat omenjeno, zato je tu treba dodati le to, da moramo nujno vztrajati na realizaciji sprejetih sklepov o izboljšanju poslovanja in to predvsem tistih, ki se nanašajo na zmanjševanje zalog, ažurno in čim cenejše reševanje finančnih oziroma likvidnostnih problemov ter zmanjševanje stroškov poslovanja.

Razvojno-investicijsko področje — Postopno se realizirajo v letu 1985 pričete investicije. V tovarno so že prispeli trije stroji iz ZDA za predelavo gaze in stroj iz Nizozemske za pakiranje, v avgustu mesecu se bo pričela montaža nove linije za proizvodnjo netkanega blaga, v predvidenem roku pričakujemo tudi stroje za previjanje ovojcev. V izdelavi je program za izgradnjo novega proizvodne-

Gospodarjenje v prvem tromesečju 86

Nismo se še dobro »oddahnili« od obravnave letnih poslovnih rezultatov za leto 1985, že so pred nami rezultati poslovanja v prvem četrtletju 1986. Dosedanje široke obravnave v vseh delih delovne organizacije in informacije, ki so bile ob tem posredovane, so nam dale možnosti seznaniti se o tem, kako smo poslovali v tem obdobju in kako smo uresničevali z gospodarskim nartom zastavljene naloge.

V času pisanja tega članka še ni bilo na razpolago zbirnih podatkov za delovno organizacijo kot celoto. Zato navajam le nekaj podatkov po TOZD.

— V TOZD SANITETA je bilo doseženo 2.323 mio celotnega prihodka, 558 mio dohodka in 361 mio čistega dohodka. Za akumulacijo je bilo izločenih 163 mio din, za OD in skupno porabo pa porabljenih 198 mio din.

— V TOZD FILTRI je bilo doseženo 348 mio celotnega prihodka, dohodka 92 mio din, čistega dohodka 47 mio din in akumulacije 15 mio din. Za OD in skupno porabo je bilo porabljenih 31 mio din.

Glede na predvidevanja iz gospodarskega načrta ugotavljamo, da smo načrtovano akumulacijo za to obdobje v TOZD SANITETA presegli za 8 %, v TOZD FILTRI pa za 15 %.

Ob tem moramo upoštevati še naslednje:

— Po novih, v letu 1985 uveljavljenih predpisih smo morali izvesti revalorizacijo zalog surovin in repro-

materiala, katere učinek je bil 220 mio din. Tega preračunavanja zalog v prvem četrtletju 1985 še ni bilo in ob enakih pogojih obračuna bi bil za toliko višji dohodek in tudi akumulacija bi bila temu primerno višja.

— V pretečenem obdobju smo imeli še najetih razmeroma veliko finančnih kreditov. Stroški obresti so znašali ca 80 mio din, kar je negativno, saj bistveno vpliva na poslovno uspešnost. V skladu s sprejetimi sklepi, navedene kredite pospešeno vračamo in v razmeroma kratkem obdobju moramo priti v stanje, ko bomo vse finančne obveznosti tekoče pokrivali z lastnimi finančnimi sredstvi.

Za 1986. leto so za posamezna področja poslovanja pomembne naslednje značilnosti:

Nabavno področje — pri oskrbi s surovinami in repromaterialom iz domačega tržišča v glavnem nimamo problemov, oziroma se pojavljajo le v manjšem obsegu, ki pa na potek proizvodnje bistveno ne vplivajo. To

ga objekta, realizirajo pa se tudi druge investicije iz gospodarskega načrta za leto 1986.

Čimpreje moramo rešiti prostorski problem, saj so proizvodni prostori že prenatrpani z opremo, pa tudi skladišče izdelkov je absolutno premajhno in ne omogoča formiranja zalog, s katerimi bi lahko kvalitetno reagirali na trenutne zahteve tržišča.

Glede na navedeno in na osnovi ocen za poslovanje v prihodnjem obdobju lahko pričakujemo izboljšanje naših poslovnih in delovnih rezultatov. Seveda pa bo to možnost le, če se bo stanje na tržišču (predvsem nabavnem) le umirilo in da se bo končno nehal plaz podražitev surovin, reproductivnih materialov, energije, prevozov ipd. Na tej prognozi smo tudi utemeljevali korekcijo osebnih dohodkov s 1. aprilom letos.

Ob obravnavi zaključnega računa za leto 1985 smo obravnavali in soglasno sprejeli tudi program ukrepov za izboljšanje poslovanja.

Od sprejema do danes je preteklo skoraj dva meseca in na osnovi poročil zadolženih izvajalcev posameznih nalog in tudi na osnovi ocen lahko rečemo, da se naloge postopno uresničujejo. Razumljivo je, da ne moremo vseh učinkov realiziranih ukrepov pričakovati »čez noč«. Ze dosedanji rezultati pa kažejo, da masrikatero, na videz težko nalogo, lahko rešimo, če se ustrezno organiziramo in dogovorjeno tudi izvedemo. Če bomo, kar pa tudi moramo, vztrajali pri realizaciji sprejetih nalog in poleg teh sprejemali in izvajali nove, kvalitetnejše, potem tudi cilji, ki smo jih zastavili v nadaljnjem razvoju naše delovne organizacije niso tako daleč, kot je morda videti. Pri tem pa bomo morali izvesti tudi z razvidom del in nalog, ki naj bi ga v primernem času le sprejeli, predvidene kadrovske rešitve, predvsem na razvojnem in komercialnem področju.

Edvard Peternel, ing.

Pozornost kvaliteti

Ali res postaja vprašanje kvalitete ena izmed najzanimivejših poslovnih tem v Tosami v tem času?

Če trdimo, da je to res, potem smo se pravilno odločili, obenem pa sprejeli politiko kakovosti v naši DO in večje obveznosti za boljše delo!

Kaj predstavlja *nivo kvalitete*, izražen v nacionalnih in mednarodnih standardih za Tosamo in kje smo na tem področju pri nas, sem poskušal prikazati v prejšnji številki Tosame, v poglavju: »Nivo kvalitete?«

Problematika kvalitete in kontrole kvalitete je zelo široka, zato bi to skupino člankov nadaljeval z naslednjim poglavjem...

FAKTORJI, KI VPLIVAJO NA KVALITETO

Faktorji, ki vplivajo na kvaliteto so:

1. Tehnološki faktorji

a) notranji:

- stopnja razvitosti tehnologije
- sposobnost strojev in orodij
- materiali in surovine...

b) zunanji:

- standardi, ki jih upoštevamo
- finančne in (uvozne) omejitve...

2. Človeški faktorji

a) direktni:

- odnos zaposlenih do dela!
- delovna in izobrazbena struktura zaposlenih

- delovne izkušnje zaposlenih
 - tehnološka disciplina...
 - b) indirektni:
 - ustrezna organizacija dela v DO, TOZD, oddelkih...
 - odnos vodij del, samoupravnih in vodstvenih organov do kvalitete in skrb za kvaliteto
 - stimulacija zaposlenih na podlagi doseganja kvalitete in kontrole kvalitete!
- (Kot element, bi moralo biti ustrezno upoštevano v sistemu delitve po delu = *nagrajevanje po dejansko doseženi kvaliteti!*)

Neustrezna kvaliteta je običajno rezultat različnih kombinacij, tako tehnoloških kot človeških faktorjev.

Dober polizdelek, izdelek, ali storitev, ni le rezultat »čiste« kontrole, ampak rezultat dobrega načrtovanja in dobre izdelave!

Za dobro kvaliteto izdelkov, polizdelkov pa so važni tudi drugi elementi:

- *pravilna in ustrezna tehnično-tehnološka dokumentacija!* (problem v Tosami, ker je neurejena, neažurirana, razdrobljena po službah in oddelkih, pomanjkljiva, odgovornost za dokumentacijo je majhna...)

Poslovno-tehnične zahteve, s katerimi so zajete lastnosti proizvoda, se morajo določiti pred začetkom procesa, ter so obvezne za vse izvajalce. To je podlaga za vse dele na polizdelkih, izdelkih. Vsebovane morajo biti v dokumentaciji in deklarirane v publikacijah o izdelku. Le-te se morajo »vgrajevati« v izdelek v vseh fazah njegovega nastajanja. KAKOVOST se torej vgrajuje v polizdelek in izdelek v vseh fazah njegovega nastajanja.

- ustrezno vzdrževanje strojev in delovnih naprav
- pravilno izbrane in uvedene metode kontrole kvalitete — statistične in druge (problem v Tosami, ker so le redko v uporabi, oz. se jih sploh ne uporablja in splošno niso priznane)

— ustrezno izbrane evidence in metode o pogledu kontrole kvalitete, interna delovna dokumentacija, poslovna poročila...

ZAGOTAVLJANJE KVALITETE tako ni več zgolj čista kontrola in le izločanje slabih kosov, delov, polizdelkov...

ZAGOTAVLJANJE KVALITETE se tiče vseh delavcev-udeležencev v proizvodnem ciklusu, ki s svojim delom lahko in morajo vplivati na kvaliteto polizdelkov, izdelkov ali storitev!

Če bi bil vsak delavec, vsak oddelk in vsaka služba v DO res odgovorna in zavzeto skrbela za kvaliteto polizdelkov, oz. izdelka; tedaj bi ob ustrezni organiziranosti, lahko govorili o začetkih INTEGRALNEGA SISTEMA KONTROLE KVALITETE v Tosami!

Toda, ta sistem ni tako enostaven in tako lahko izvedljiv kot se sprva zdi...

Najprej pa mora biti zagotovljen osnovni princip preverjanja in ocenjevanja kakovosti, ki temelji na: do-

kumentu, ustrezni merilni ali preizkusni opremi in seveda na človeku-delavcu, kot izvajalcu.

Zagotavljanje kakovosti elementov, naprav in sistemov, polizdelkov in izdelkov, se začne v fazi planiranja, ko se na temelju zahtev in pogojev za delovanje definira t.i. program za zagotavljanje kakovosti v vsaki posamezni fazi realizacije izdelka vse do njegove predaje kupcu.

Ne bom spraševal in pojasnjeval o čenem, koliko od tega smo v Tosami že osvojili in naredili, ker preprosto ni veliko povedati...

Res pa je, da pri ročni in polavtomatizirani proizvodnji (take je v Tosami zelo veliko, oz. pretežni del), lah-

ko z boljšo organizacijo dela relativno več prispevamo k kvaliteti poslovanja kot pa v primeru avtomatizirane proizvodnje, kjer uspešnost in produktivnost v kar največji meri pogojuje izbrana tehnologija.

Čim bolj pa je proizvodnja avtomatizirana, tem večja je njena odvisnost od kvalitete izvajanja raznih stranskih dejavnosti in storitev (npr. od vzdrževanja).

Tudi v Tosami pa je cilj naslednji: večja avtomatizacija proizvodnje in postopno zmanjševanje vpliva človeškega faktorja, tako v sami proizvodnji, sploh pa pri kontrolah kvalitete!

Cerar Tone, org.

Srebrni znak našemu delavcu

24. aprila je bila na proslavi ob obletnici ustanovitve OF in ob prazniku dela slovesna podelitev srebrnih znakov ZSS in srebrnih priznanj OF.

Eden izmed petih dobitnikov srebrnega znaka ZSS je tudi naš MARJAN MERKUŽIČ.

Marjan je svojo družbenopolitično aktivnost začel izpričevati že leta 1968 kot član mladinske organizacije v Tosami, morda pa tudi že prej. V sindikatu deluje vse od leta 1972, predsednik izvršnega odbora je bil kar štiri mandate. Vključeval se je v delo samoupravnih organov, aktiven pa je tudi v krajevni skupnosti, kjer je bil več let predsednik krajevnih konferenc SZDL, član sveta krajevnih skupnosti, član KUD Miran Jarc in GD Studenec, trenutno pa je vodja temeljne delegacije v KS.

Kot sindikalist in samoupravljalec tvorno deluje pri uveljavljanju sistema nagrajevanja, izboljšanje delovnih in življenjskih razmer. Ne smemo tudi mimo dejstva, da je mnogo prispeval k uveljavljanju inovatorstva v Tosami — tako v teoriji in še bolj v praksi. Pokazal je tudi veliko vztrajnosti in premagovanja začetnih težav ob reorganizaciji sindikata, ko je TO-SAMA iz enovite DO prešla na tozde, kar je zahtevalo tudi ustanovitev izvršnih odborov osnovnih organizacij. Z utrjevanjem informiranja preko sindikalnih skupin, kar je Marjan vedno zagovarjal, je bil storjen velik korak v demokratičnejšem odločanju.

Nagrajencu iskreno čestitamo!

kar nekaj časa — le-ta je bil omejen na 60 minut za tekmovalca. Zato sem tudi precej hitel in gotovo tudi izdelek zaradi tega ni bil tako kvaliteten, kot bi lahko bil. Tudi aparat je bil drugačen, kot ga imamo v TOSAMI. Zasedel sem 5. mesto, lahko pa rečem, da sem pričakoval več, ker mislim, da imam z varjenjem po TIG postopku kar dobre izkušnje. Mislim, da bi se lahko bolje odrezal, če bi si bolj razporedil čas; tako pa mi je na koncu zmanjkalo časa za čiščenje, kar je imelo za posledico slabo vodotesnost izdelka — to mi je vzelo kar 60 pik.

Tekmovanj pa se bom še udeleževal, ker mi je bilo zelo všeč. Zanimivo je, ker veliko vidiš — nove stroje, ogledali smo si tudi delovno organizacijo RIKO, spoznaš veliko ljudi — udeležencev tekmovanja je bilo 180 — vidiš pa tudi razmere v drugih DO.

Naj povem še to, da je bilo vzdrževalcev na tekmovalju malo, večina je bilo kovinarjev iz delovnih organizacij kovinsko-predelovalne usmeritve.

Kljub Edovi samokritičnosti lahko rečemo, da se je kar dobro odrezal. Glede na to, da se je odločil, da bo še tekmoval, v prihodnje želimo več sreče.

Iz razprav na 10. kongresu ZKI

V neposrednem interesu sleherne TOZD in krajevnih skupnosti je, da usposobi delegacije za delo v celotnem političnem sistemu, v nobeni sredini ni mogoča samozadostnost in zaprtost, katere odraz je zanemarjanje delegatskega sistema in s tem odrekanje možnosti vpliva na vseh ravneh in v vseh oblikah organiziranja, kjer se zadovoljujejo skupni interesi delovnih ljudi.

— ◆ —

Brez večjih naložb v kadre in znanje ne bomo mogli v korak z znanstvenim in tehnološkim napredkom. To moramo upoštevati le v planih družbeno — političnih skupnosti, temveč tudi v razvojnih programih OZD in opustiti načrte, temelječe na nizkem vrednotenju dela in znanja. Treba je spremeniti oziroma dopolniti kriterije kadrovanja — ne samo v politiki, temveč tudi pri napredovanju strokovnjakov in raziskovalcev...

— ◆ —

V zadnjem času se med komunisti širi občutek nemoči pred neučinkovitostjo političnega sistema, ker očitno prepozno bežimo pred spopadom z lastno ozkostjo, nedoslednostjo, utopljenostjo in zavarovanjem zgolj v pragmatične interese lastnega življenja in delovnega okolja, kar krepi težnje po etatizmu tudi v republikah in v občinah. Proti temu se bomo borili s povečanjem naše usposobljenosti in

Vtisi s tekmovanja kovinarjev

Tekmovanja kovinarjev v Ribnici se je iz TOSAME udeležil POZNIČ EDO. Odločil se je za panogo TIG — varjenje. V TOSAMI je eden redkih, ki dela s strojem po TIG postopku, saj je argonsko varjenje strupeno, nevarno, vari pa se nerjaveče železo in barvne kovine.

Edo je delal že prej približno 5 let v Papirnici Količevo ves čas s takim varilnikom, zato se je tudi odločil za tekmovanje, meneč, da ima kar dovolj izkušenj.

Edo pravi:

»Priprave na tekmovanje so bile kar temeljite. Prejeli smo gradivo s teoretični del, OSS pa nam je tudi omogočil kratko izobraževanje. Na tekmovalju me je bolj skrbel teoretični kot praktični del, a sem se uštel. Na mestu tekmovalca si predhodno nismo mogli ogledati delovnega mesta (vsaj nekateri — za domačine to očitno ni veljalo). Ker sem bil prvič na tekmovalju, se sprva nisem znašel. Ogledati sem si moral stroj, kar mi je vzelo

zaostrovanjem odgovornosti za bolj osmišljeno in enotno aktivnost komunistov v delavskih svetih in delegacijah, v SZDL, v ...

Vse bolj glasna in določena je zahteva, naj ZK premosti neskladja med svojimi sklepi in svojo akcijo, okrepi ustvarjalno vlogo in odgovornost člana in osnovne organizacije ZK, obnovi svojo teoretično prodornost in moralni ugled, zaostri odgovornost vodstev pred članstvom in celotno ZK, pred ljudstvom, lastnim narodom in delavskim razredom v vsej Jugoslaviji, naj se še bolj odpre in pristluhne vsem naprednim težnjam delavcev za stroji, združenim kmetom, intelektualcem, večine občanov in zlasti še mladine. Naj se odločneje postavi za samostojnost, odgovornost in za demokracijo vseh družbeno-političnih organizacij in celotnega političnega sistema ...

Pomembno je, da v OZD uveljavljamo teamsko delo in oblikujemo razvojna jedra; v to delovanje morajo biti vključeni vrhunski strokovnjaki, pa tudi delavci v proizvodnji in vodstveni delavci, saj je organizirano inovativno delo lahko skupinam in posameznikom omogoči razviti njihove sposobnosti ...

ZKS najostreje obsoja agresivno dejavnost ZDA pod pretvezo povračilnih in samoobrambnih akcij proti terorističnim dejanjem na suvereno, nevrščeno LIBIJO.

... IN SKLEPNE BESEDE NOVEGA PREDSEDNIKA CK ZKS MILANA KUČANA

Na kongresu smo stvarem dali pravo ime. Soočeni smo s krizo, eno najglobljih doslej. Moramo si to priznati. Ne zato, da bi tekmovali, kdo bo stanje naslikal bolj dramatično, kdo bo

temeljiteje zamolčal in razvrednotil vse veliko in človeško pomembno, kar je bilo doseženo z naporji in odreknanji celih generacij naših ljudi, ki so se opredelili za socializem. Priznati si moramo to zato, da bi se jasneje zavedali, kje smo ...

Razviti se moramo s tistimi, ki zaradi svojega družbenega položaja in vpliva poskušajo svoje interese, svoj način življenja, prevzet od meščanskega srednjega sloja, svojo malomeščansko ali celo lumpenproletarsko zavest, miselnost o življenju na tuj račun, uveljaviti kot vrednoto vse družbe. Ti so objektivno najboljši zavezniki birokracije in skupaj z njo poskušajo še naprej obvladovati delavčevo delo in družbeni kapital ...

Več socializma, svobode in ustvarjalnosti — to je edini smisel našega komunističnega gibanja in njegova edina zgodovinska utemeljitev. Da to hočemo in da nam volje za to ne manjka, pa je temeljno sporočilo našega kongresa.

Izbral: Milan Drčar

Kaj si v prihodnjem mandatu želiš predsedniki samoupravnih organov in kaj bo treba storiti za nemoteno delovanje le-teh.

Predstavljamo...

...predsednike samoupravnih organov

FRANC NOVAK, predsednik skupnega delavskega sveta:

— Več poštenega razumevanja med delavci in skupnega interesa za napredek TOSAME, pošteno delitev rezultatov dela in več dialoga.

MARIJA PRESEKAR, predsednica delavskega sveta DSSS:

— Dobro, aktivno sodelovanje članov in strokovnih služb ter da bi delo gladko teklo.

OTON KRIZMAN, predsednik delavskega sveta TOZD Saniteta:

— Da bi čimbolje sodelovali, aktivnost ostalih članov delavskega sveta in čim manj perečih problemov.

MIRAN ZUPANČIČ, predsednik delavskega sveta TOZD Filtri:

— Delo, delo, delo ...

JOŽI HRIBAR, predsednica disciplinske komisije:

— Čim manj disciplinskih prekrškov! Delo v disciplinski komisiji ni hvaležno, sicer sem se pa že pri odboru za splošne zadeve — krediti naučila, da ti vsaka nova funkcija prinese tako prijatelje, kot sovražnike.

VASILJA FLORJANČIČ, predsednica Odbora skupne samoupravne delavske kontrole:

— Da bi vsi dobro delali in da bi kot novooprečeni predsednik uspešno izpeljala naloge, ki so v pristojnosti skupne delavske kontrole.

JOŽE KERČ, predsednik Odbora samoupravne delavske kontrole DSSS:

— Da bi vsi delali, kot je treba in da bi bilo treba naš odbor čim manjkrat sklicati.

...predsedniki izvršilnih organov

HELENA KERČ, predsednica Odbora za splošne zadeve:

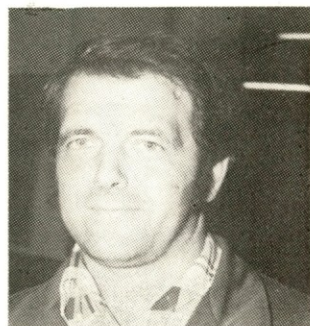
— Dobro delo, da bi bili ljudje zadovoljni z našim delom, najbolj z razporeditvijo v počitniške kapacitete in dodelitvijo kreditov.

FRANC GORNIK, predsednik komisije za nagrajevanje:

— Kot ostali člani komisije za nagrajevanje se tudi sam zavedam, da so naši osebni dohodki odvisni od ustvarjenega dohodka in preko tega od rezultatov dela. Vendar, da bomo dosegli dobre rezultate, je osnovni pogoj dobra organizacija dela, pravilna razvojna usmeritev in kvalitetno delo.

FRANC NOVAK — skupni delavski svet, MARIJA PRESEKAR — DS DSSS, MIRAN ZUPANČIČ — DS TOZD Filtri, JOŽI HRIBAR — disciplinska komisija

VASILIJA FLORJANČIČ — Odbor skupne delavske kontrole FRANC CERAR — Samoupravna delavska kontrola TOZD Saniteta, MOJCA JARC — Samoupravna delavska kontrola TOZD Filtri, JOŽE KERČ — Samoupravna delavska kontrola DSSS

Za dosego kvalitetnega dela pa je potrebno delavca stimulirati, ga dobro nagraditi in mu nuditi ustrezne pogoje za uspešno delo. Vem, da so oči naših delavcev v tem času, ko je tako visoka inflacija, stalno uprte v komisijo za nagrajevanje: »Kdaj bo zvišana vrednost kategorije oz. točke?« Povedati pa moram, da je sklep komisije v zvezi s tem vedno odvisen od ugotovitve strokovne službe o rezultatih poslovanja in predvidevanj za naprej.

— Da bi šlo vsaj tako dobro kot doslej — čeprav bi bilo lahko boljše — vprašanje pa je, kaj lahko sploh storimo za izboljšanje.

JOŽE PODPEŠKAR, predsednik komisije za inventivno dejavnost:

— Komisija ima v načrtu še naprej reševati tekoče inovacije in dokončno rešiti kritične iz prejšnjega mandata (novi izdelki, kalužna voda) oz. že načete predloge, ki so že dolgo

pogoj dobrega dela so dobri medsebojni odnosi.

MARJAN SVETLIN, predsednik komisije za delovna razmerja:

— Da ne bi imeli problemov s sklepčnostjo in da bi komisija pri odločitvah imela večji vpliv na zadeve, ki jih sprejemamo — ne pa da se stanemo le zato, da zadostimo črki zakona.

FRANC GORNIK — komisija za nagrajevanje, MARUŠA MURN — gospodarski odbor, HELENA KERČ — odbor za splošne zadeve, JOŽE PODPEŠKAR — komisija za inovacije, MILENA MARKOVIČ — poslovni odbor, MARJAN SVETLIN — komisija za delovna razmerja

Zato si želim, da bi dosegli čim boljše rezultate in če se predvidevajo dobri rezultati, da ne bi zamujali z dvigom OD. Da bi bilo delo in naloge delavcev pravilno ovrednoteno in s tem delavci pravilno nagrajeni ter, da bi s poprečnimi OD prišli med prve v občini Domžale in v tekstilni branži vsaj med prvih deset v Sloveniji ter to mesto tudi obdržali.

MARUŠA MURN, predsednica gospodarskega odbora:

v postopku. Inventivno dejavnost želimo poživiti z razpisom natečajev za konkretne probleme, skušali pa bomo najti še druge prijeme za realizacijo koristnih idej. Radi pa bi pomagali speljati v življenje koristne predloge.

MILENA MARKOVIČ, predsednica Poslovnega odbora:

— Da bi bili čim večkrat sklepčni in da bi dobro sodelovali s člani odbora, kot tudi z ostalimi delavci. Pred-

... vodje temeljne delegacije za Zbor združenega dela

MARTA DRČAR, vodja temeljne delegacije TOZD Saniteta:

— Večjo resnost delegatov in več sodelovanja s strokovnimi službami. Če se bo to uredilo, bo delo delegacij uspešno.

Novim predsednikom želimo čim manj zapletov pri njihovem delu in čim bolj uspešno reševanje naše skupne problematike. Lubinič Marjana

MARTA DRČAR — vodja temeljne delegacije TOZD Saniteta, JOŽI OSOLIN — vodja temeljne delegacije TOZD Filtri, ANTONIJA VIDENSEK — vodja temeljne delegacije DSSS

O zavarovanju

TOSAMA ima z zavarovalno skupnostjo Triglav sklenjenih vrsto zavarovanj, med katerimi so za posameznika zanimivejši dve in sicer kolektivno nezgodno zavarovanje ter zavarovanje v zvezi z odgovornostjo.

Kolektivno nezgodno zavarovanje je Tosama sklenila z zavarovalnico že pred 16 leti (30. 4. 1970).

Iz kolektivnega nezgodnega zavarovanja ima delavec pravico v primeru poškodovanja do zavarovalnine, če je nezgoda povzročila smrt ali invalidnost zavarovanca.

Za nezgodo, zaradi katere pripada zavarovancu izplačilo zavarovalne vsote, se šteje vsak nenaden od zavarovančeve volje neodvisen dogodek, ki deluje v glavnem od zunaj in naglo na njegovo telo ter ima za posledico smrt, popolno ali delno invalidnost,

TUDI TO JE DELOVNO OKOLJE

Prišla je pomlad in vsa narava se počasi prebuja, žal pa so svoje spomladansko prebujanje doživele tudi mravlje. Le kaj imam proti njim, se boste morda vprašali, saj so vendar ljubke neškodljive živalce. Morda, toda ne zame, še malo, pa se mi bodo začele prikazovati še v sanjah.

Sedim za pisalno mizo, po globljena v delo, ko mi lepo po sredi papirjev prikoraka cela četa mravelj, ter se lepo sprehajajo in razgledujejo po moji mizi. Jezno jih pometem z roko in nadaljujem z delom. Hočem vključiti računski strojček, pa iz vtičnice lezejo mravlje. Zdaj sem že besna, porinam vtikač med mravlje.

Delam naprej, pa postanem lačna in se spomnim na sočno jabolko v predalu. Odprem ga in o groza! Povsod mravlje, na jabolku, okoli njega, na koščku kruha, ki mi je ostal od malice, vse gomazi. Mečem stvari iz predala v koš in bentim nad malimi vsiljivkami, ki mi ne dajo miru. Vas bom že ugnala, si mislim in vzamem »PIPS«, ter z njim napršim vse kote, robove in luknje, ki jih v naši pisarni ni malo. A glej ga šmenta, kmalu bi bilo po meni in mojih sodelavkah. Hitimo odpirati okna in vrata, mravlje pa še lezejo. A jih le omami in z veseljem opazim na tleh črne pike, ki mirujejo. Do konca službe imam nato mir.

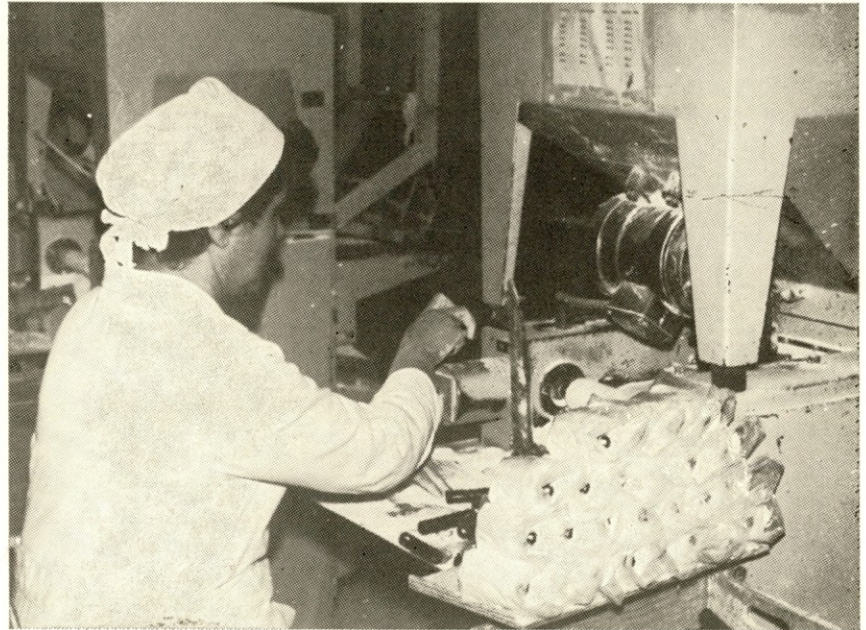
Drugo jutro pa zopet mravlje, na mizi, v predalu, na tleh. Povsod!

S. Rode

prehodno delovno nezmožnost ali okvaro zdravja, ki zahteva zdravniško pomoč. Glede na zapisano definicijo nezgode se štejejo za tovrstne dogodke sledeči primeri: povozitev, trčenje, udarec s kakim predmetom ali ob kak predmet, udar električnega toka ali strele, padec, spodrselaj, strmoglavljenje, ranitev z orožjem, poškodovanje z različnimi drugimi predmeti ali eksplozivnimi snovmi, udarec ali ugriz živali.

nostjo, ki je v veljavi od 9. aprila 1982.

Pri tem zavarovanju zavarovalna skupnost jamči zavarovancu (v našem primeru TOSAMI) za škodo zaradi odškodninskih zahtevkov, ki jih proti njemu uveljavljajo tretje osebe zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki izvira iz dejavnosti oz. pravnega razmerja in ki ima za posledico poškodovanje osebe (telesna poškodba, obolenje, smrt) ali poškodovanje stvari.

ZA NEZGODO SE ŠTEJE TUDI SLE: DEČE:

1. Zastrupitev prebavnih organov s kemičnimi sredstvi ali s hrano;
2. zastrupitev zaradi vdihovanja plinov ali pare — razen poklicnih obolenj;
3. okužba poškodbe, ki je nastala zaradi nezgode;
4. opekline z ognjem ali elektriko, vročimi predmeti, tekočinami ali paro, s kislinami, lužninami ipd.;
5. zadavitve ali utopitev;
6. dušitev ali zadušitev zaradi zasipanja (z zemljo, peskom in podobno), kakor tudi zaradi vdihovanja pare ali plinov — razen poklicnih obolenj;
7. mrčesni pik, če takšen pik povzroči kako nalezljivo bolezen;
8. preteg mišic, izpah, izvin, zlom kosti, ki nastanejo zaradi naglih telesnih kretenj ali nenadnih naporov;
9. delovanje svetlobe, sončnih žarkov temperature ali slabega vremena, če je bil zavarovanec takšnemu delovanju izpostavljen zaradi nezgode, ki se je neposredno pred tem zgodila ali mu je bil izpostavljen zaradi reševanja človeškega življenja.

Precejmanj časa ima Tosama sklenjeno zavarovanje v zvezi z odgovor-

V našem primeru se uveljavlja to zavarovanje predvsem pri odškodninskih zahtevkih delavcev, nastalih zaradi nesreč pri delu, ki jih je delovna organizacija preje izplačala neposredno na podlagi medsebojnega dogovora ali pa na podlagi sklepa sodišča.

Zakaj Tosama tak odškodninski zahtevki odstopi v nadaljne reševanje zavarovalni skupnosti, ki odloči v skladu s pogoji določenimi v zavarovalni polici, o izplačilu zahtevka.

Iz dosedanjih izkušenj so najpogostejši odškodninski zahtevki delavcev — poškodovancev v nesrečah pri delu tisti, ki se nanašajo na izpadli osebni dohodek zaradi bolniške odsotnosti, v manjši meri pa drugi zahtevki za bolečine.

Zavarovalnica vseh odškodninskih zahtevkov ne priznava tako, da je vrsta zahtevkov izključena iz tovrstnega zavarovanja, med zanimivejšimi so zlasti naslednje izključitve (primeri zaradi katerih zavarovalna skupnost ne izplača odškodnine):

- če bi delovna organizacija z naklepom (ravnanje, ki se ga ne opusti, čeprav bi se moralo pričakovati zaradi tega škodljivo posledico) povzročila nesrečo;
- če škoda nastane zaradi prevoznih sredstev (letala, motorna vozila, prikolice) in samohodnih delovnih strojev;

- zaradi škode na stvareh, če je škoda posledica vplivanja temperatur, plina, pare, vlage, tresenja, ropota (če je to vplivanje počasno), premikanje zemeljskih plasti, delovanja odplak, ipd.;
- če je zahtevek manjši od zneska določenega s strani zavarovalne skupnosti.

In kako lahko delavci uveljavljajo pravice iz omenjenih dveh zavarovanj? Kolektivno nezgodno zavarovanje

Delavec, ki je doživel nesrečo zaradi katere je nastopila invalidnost ali svojci delavca, ki se je smrtno onesrečil, izpolnijo obrazec Zavarovalniskupnosti Triglav (prijava nezgode), ki jo izpolnjeno dostavijo na sedež območne skupnosti.

Če zavarovalna skupnost zahteva, mora upravičenec dostaviti še dodatne

dokumente (kopija nesreče pri delu, zdravniški dokumenti, ipd.).

Zavarovanje odgovornosti

Delavec, ki je doživel nesrečo na delo (ali svojci) in se je odločil za uveljavitev odškodninskega zahtevka pisмено poda v DO zahtevek za izplačilo odškodnine iz zavarovanja odgovornosti. Delaveu je dolžan navesti višino zahtevka ter priložiti kopijo prijave nesreče pri delu.

Strokovna služba opremi podano zahtevo s potrebnimi dokumenti in izroči celotno dokumentacijo območni zavarovalni skupnosti v nadaljne reševanje.

Različna zavarovanja, ki jih ima delavec (posredno; preko delovne organizacije ali neposredno osebno sklenitev) se med seboj ne izključujejo.

F. V.

ing. Viljem DOLENC

Mikroračunalniki in Tosama

Morda kdo misli, da je vse to govorjenje o avtomatizaciji, modernizaciji z mikroračunalniki preurejeno za naše razmere. Res je, da uvajanje computerjev (kompjuterjev) ali z drugimi besedami povedano mikroračunalnikov ne prinaša samo dobrih obetov. Zato pogledimo temno plat medalje.

Kako na zahodu raziskovalne ustanove ocenjujejo posledice kompjuterizacije: Munchenski Ifo — Institut in raziskovalci Baselske ustanove Prognoza ocenjujejo, da je pot v computerizacijo neogibna. Pri tem pa napovedujejo stalno in povečano brezposelnost kot njeno posledico. V glasilu Nova-Report ocenjujejo Giscar d'Estaing za Francijo izgubo 30 % delovnih mest zaradi uvedbe mikroelektronike. Ustanova Ford Foundation predvideva za ZDA uelo izgubo do 50 % delovnih mest do leta 2000.

Podobna situacija je danes že v deželah v razvoju, kjer so ljudje, ki niso potrebni niti kot delavci niti kot porabniki in, kjer je v mnogih od teh dežel prek 50 % rodovitne zemlje v rokah inozemskih firm, ki na njej pridelujejo kavo, banane itn. za izvoz, ljudje v teh deželah gladujejo. Po podatkih ameriških »ekspertov« se tem ljudem sploh ne da več pomagati. Bivši predsednik World Bank McNamara je leta 1971 celo govoril o tem, naj se trpljenje teh ljudi vendarle ne podaljšuje. Najbolj človeško bi jih bilo pu-

stiti stradati(!?). Grozljiv pogled na svetlo prihodnost ali ne?

Čeprav mi nismo v taki situaciji pa vseeno ne moremo biti čisto zadovoljni z našo neranljivostjo, saj smo med 125 državami sveta po OD na 102 mestu in večjega padanja našega OD nebi prenesli, poleg tega pa smo velik uvoznik reprodukcijskih materialov (surovin) in strojev pa se tako ne moremo odpovedati izvozu, ker brez njega ni uvoza.

Naša Tosama uvaža neposredno ali posredno več kot tri četrtine vseh potrebnih surovin in drugih sredstev potrebnih za izdelavo naših izdelkov. Če ne bomo modernizirali — computerizirali naše proizvodnje bomo nekonkurenčni, naši izdelki bodo predragi in premalo kakovostni za svetovno tržišče. Seveda je asortiment naših izdelkov preobsežen za modernizacijo in ga bo treba selekcionirati. Vsekakor pa smo kot Tosama v svetovno tržišče že vključeni, svoj delež moramo vsaj zadržati — naš obstoj pa bi bil bolj verjeten, če bi ga letno povečevali.

V korist nas, naše širše družbene skupnosti, predvsem pa otrok, ki nas bodo v tej DO nasledili se moramo čimprej odločiti za uvedbo procesnih računalnikov ali computerjev v največjem možnem obsegu.

(Vir za sestavek Holger Strohm, Tribuna)

nadaljevanje

S sej

1. Sprejme se SaS o uresničevanju politike zaposlovanja v občini Domžale za obdobje 1986/90 in SaS o štipendiranju v občini.

Pristopi se k Samoupravnemu sporazumu o temelju plana SIS RTC Velika Planina za obdobje 1986/90.

promet Ljubljana 1986/90.

Pristopi se k SaS o temelju plana posebne izobraževalne skupnosti za tekstilno usmeritev v SRS za leto 1986/90.

Sprejme se Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev zaradi skupne proizvodnje, izvoza in uvoza z DO Generalexport TOZD Genex iz Beograda.

Strokovne službe naj ob predložitvi predloga za sprejem samoupravnega sporazuma navedejo:

— ali je sporazum nov oziroma se obnavlja

— višina finančnih obveznosti oziroma razlika med prvotnimi in sedanji mi obveznostmi.

3. Skupni delavski svet predaja v 15-dnevno javno obravnavo osnutek Poslovnika o izračunavanju OD 1986/87.

Javna obravnava bo potekala do vključno 28. aprila 1986.

5. Za delegata v skupščino SIS za varstvo pred požarom občine Domžale se imenuje tov. Ivana Drolca.

V nadzorni odbor Banke Domžale se imenuje dosedanjšega delegata tov. Feliksa Vodlana.

V skupščino KS Tomo Brejc Vir se imenujeta tov. Janez Leskovec in tov. Feliks Vodlan.

NASVETI ZA VSAKDANJO RABO

- pri pletenju z belo volno se pletenina rada zamaže. Poskusite pletiti tako, da vsakič ko začnete pletiti, napudrate dlani in prste z otroškim pudrom.
- plesen na tapetah odstranimo tako, da flanelasto krpo namočimo v alkohol in vsak madež posebej zbršemo.
- madeže od nikotina na porcelanskih pepelnikih zdrgnemo tako, da zamašek iz plute povaljamo v drobni soli in s tem zdrgnemo dno pepelnika.
- preproge iz slame ali ličja očistimo tako, da jih operemo s šamponom za lase, splaknemo s čisto vodo ter posušimo na vetru ali v senci.
- če bolijo ušesa, ko nosimo uhane, bo najbolje, da ušesa oślinemo, preden si nataknemo uhane in bolečina bo minila.
- **Glavobol, migrena**
Glavobol si olajšate s kozarcem sladkane hladne vode.
Protigreni pomaga vdihavanje nestranganega hrena.

• Čas vrenja vode

Sol odlaga čas vrenja vode. Vodo solimo takrat, ko je že prevrela, nikakor ne prej, če želite varčevati z energijo.

• **Delo je zadovoljstvo, vendar zdaj ni čas, da bi se predajali zadovoljstvom**

• **Industrija cvete, to se vidi po mrtvi naravi**

MLADINSKA STRAN

Maj

3. 5. 1881 je umrl slovenski pisatelj Josip Jurčič

8. 5. 1945 je kapitulirala nacistična Nemčija

10. 5. 1876 se je rodil pisatelj Ivan Cankar

16. 5. 1943 se je začela peta sovražna ofenziva proti glavni NOV in PJ

21. 5. 1942 so v gramozni jami ustrelili Toneta Tomšiča

29. 5. 1830 se je rodil pripovednik Janez Trdina

Maj

Ta mesec cedi najobilnejše, druga polovica najbolj zdrave rože. Pred Pankracijem naj poletnih ne bo dni, da za Ksaverijem slana polj ne mori. Meseca maja dosti dežja, v jeseni bo dosti vsega blaga. Brez dežja Pankar in Urban, dobre trgatve up je dan. Po sveti Servati, se mraza ni bati.

Oče in sin

Sin z 10 leti: »Naš oče veliko vedo!«
s 15 leti: »Kolikor vedo naš oče, vem tudi jaz!«

z 20 leti: »Saj oče pravzaprav nič ne vedo!«

s 30 leti: »Bi pa morda le enkrat očeta vprašal!«

s 40 leti: »Naš oče pa le nekaj vedo!«

s 50 leti: »Naš oče pa res vse vedo!«

s 60 leti: »O, ko bi vsaj še mogel očeta vprašati!«

Dve sosed

»Hej Francka, kaj ti je včeraj pripovedovala tista lažnivka grda z one strani ceste!« vpraša Francka Pepco v trgovini.

»Oh, rekla mi je, da si ti res enkratna, poštena in zvesta žena.«

Kaj je republika?

Republika je naša dežela, njena polja, planine, reke, jezera in morje.

Naša republika je delo naših rok, skaljeno jeklo v livarni, požeto žito na poljih, srečno življenje v družini.

Republika je prvo znanje učencev prvošolcev v izučeni obrti bodočega mojstra, kruh kupljen s prvo plačo.

Republika je zdravje vseh nas, vrsta razigranih ljudi v prvomajskem sprevodu.

Republika je kadar odrasli ljubijo otroke in kadar otroci ljubijo in spoštujejo odrasle.

Republika je naše junaštvo borcev s Kosovega polja, žrtvovanje Matije Gubca za kmečko pravico, 4-letni boj hrabrih partizanov.

Republika je najlepša pesem, ki jo pojemo.

Republika je naš cvet, ki se je razcvetel v naših srcih. Republika je vsak naš korak.

Naša dežela se imenuje SOCIALISTIČNA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA, za vse nas je to najlepše ime, na to ime smo vsi ponosni.

POZDRAVLJENA MLADINA TOSAME !

Vaše novoizvoljeno delovno predsedstvo kliče in vas vabi k bodočemu uspešnemu sodelovanju.

Dne 6. marca 1986 je bila mladinska konferenca OO ZSMS Tosama v jedilnici ob 13.30.

Plakat je bil pri vratarju in v jedilnici.

Dnevni red:

1. Novo delovno predsedstvo
2. Program dela za leto 1986
3. Poročilo blagajnika
4. Članarina
5. Razno

Čeprav je bila udeležba mladincev majhna, smo bili soglasni s sledečim:

BRIGITA KRIZMAN — predsednica OOZSMS TOSAMA

— Člani novega delovnega predsedstva OO ZSMS Tosama:

1. Juhant Sabina
2. Kos Dragi
3. Adamič Lidija
4. Hafner Marta
5. Smerkolj Marjana
6. Urankar Nataša
7. Kokalj Vine
8. Kokalj Marta
9. Prelovšek Boris
10. Svetlin Darko
11. Rebolj Martina
12. Lisjak Branka
13. Jenič Ana
14. Hančič Mihael
15. Žordani Stane
16. Osolin Dušan
17. Slajmer Ana

— Predsednik novega predsedstva je KRIZMAN BRIGITA, sekretar: GROSELJ Rok

blagajnik: ORAZEM Malči

Program za mesec maj-junij 1986:

- delovna akcija čiščenja
- udeležba na pohodu ob žici okupirane Ljubljane
- sodelovanje na športnih tekmovanjih v mesecu mladosti v okviru OK Domžale
- čiščenje počitniških kapacitet
- udeležba članov OO ZSMS Tosa-

ma na MDA
— pohod po poti spominov NOB (v okviru OK)

— sestanek s štipendisti in z mladinci, ki bodo na počitniškem delu. Blagajna štima. Zaradi draginje se članarina poviša. Plačujemo po 200.— din. Saj ni veliko, kajne. Kilo kruha in lizika.

Kar se tiče obveščanja (sestanki, izleti, kultura) bomo imeli plakate. Pri vratarju in v kuhinji. Le malo se ozrite. Skoda dobrega papirja, da se valja povsod, ker tudi ni odziva na vabilo.

Hvala! To je zaenkrat vse.

P. s.

Malo več odziva mladinci. Saj ni vse avto, punce, Kovač!

Malo razumevanja, časa za mladino, pa bo!

Kebrček

NAŠ ŠPORTNIK

Marko, si dvigovalec uteži, pa tvoja športna panoga ni toliko poznana občinstvu, kot je kegljanje, smučanje itd.

»Ja res je. Bolj v zatišju si, imaš manj občinstva pri tekmovanju. Ta šport tudi nima finančne pomoči.«

Kakšna vztrajnost je potrebna dvigovalcu uteži?

»Predvsem moraš biti malo trmast, da vsak drugi dan premečeš vse uteži pri treningu, ki se jih skupaj nabere za 20 ton. Dodatno je treba gojiti tek, kolesarjenje, prehrana mora biti sestavljena iz proteinov, ta koncentrirana hrana je zelo draga, zato jo bolj nadomeščam z uživanjem mesa.«

Kdaj pa si začel s svojim udejstvom dvigovalca uteži?

»Pri šestnajstih letih sem pričel vaditi in se vpisal v težko atletski klub Domžale. Ko sem prvič prišel k zdravniku na pregled, sem bil suh, imel sem 63 kg je zdravnik skeptično pomnil: »Saj ne boš nič naredil.« Potem pa je bila vmes vojaščina, pa sem zopet prišel nazaj na pregled in sem imel že čez sedemdeset kilogramov, pa mi je zdravnik dejal: »Tebi pa to še »nuca«. Sedaj imam 83 kg in imam zaradi svoje višine lahko 90 kg. Pri tekmovanju je zelo važna teža z ozirom na višino. Pred tekmovanjem te stehatajo. Enkrat, ko mi je manjkalo dva kilograma, sem moral na dušek spiti dva litra vode, da sem pridobil idealno težo. Seveda je lažje dvigniti težo, za zmanjšanje teže pa ostane samo način shujšanja. Ne maram na tekmovanjih nobenih poživil, ne pijem niti kave.«

Kam pa skriješ vse kilograme, ker si še vedno videti suh?

»Ja to ti pa da trening, ker razvijaš hrbet in noge, v pasu pa ne dobiš sala.«

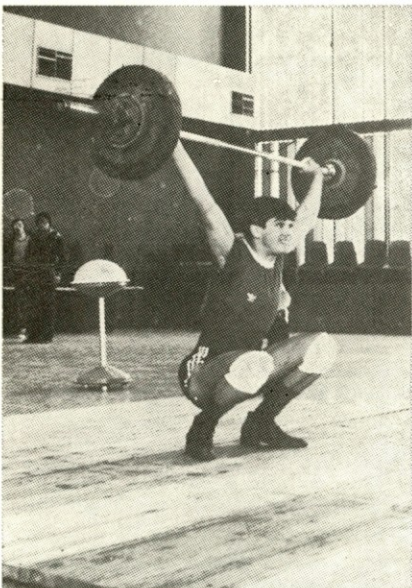
Imaš že veliko priznanj iz športnih tekmovanj in kje si že vse tekmoval?

Priznanj se mi je pa že nabralo lepo število, ko sem bil mladinski prvak, republiški prvak, član reprezentance in še vrsto drugih uvrstitev, tako, da imam doma pokale, srebrno in bronasto medaljo, občinski plaketi ter ostale. Imam tudi podpis italijanskega prvaka, ki mi ga je dal na srečanju v Italiji. Tekmoval pa sem v Velenju, na Reki, v Celovcu, Splitu, Italiji.....

Kako začneš s treningom dvigovanja uteži?

»Zelo postopoma. Najprej s 30 kg, nato vedno več. Sedaj dvignem 137,5 kg. Željo imam, da bi še več.

Pri dvigovanju je več kategorij po teži: najnižja se imenuje muha, nato je bantam, potem je perolahka, srednja, težka lahka, težka od 110 kg dalje pa super težka. Svetovni rekorder Anatoli Piserenko je dvignil 262 kg.«

Kako poteka nastop pri tekmovanju?

»Pred tekmovanjem se moraš ogreti. Poleg razgibavanja uporabim tudi kremo firalgon, ki se jo vtire v tkivo, da se segreje. Za oporo hrbtenice imam pas in za fiksiranje zapestnikov. Roke si natrem z magnezijevim posipom, da ne pride do zdrsa.«

Ali lahko čvrstna ročka pade tekmovalcu na nogo ali glavo?

»Ne, avtomatsko jo zaradi odnosa odvržeš in se umakneš. Dvižne ročke tudi ne smeš pritisniti na vratne mišice, ker se ti lahko zvrsti v glavi.«

Ali je dvigovanje uteži starostno omejeno?

»Ta šport nima omejitve zaradi starosti, kot je na primer smučanje, ko si pri tridesetih letih že kar star za tekmovanje. Poznamo dvigovalca ute-

ži, ki ima že čez 50 let, pa še vedno tekmuje.«

Ko gledamo na televiziji tekmovanje, opazimo pri posameznikih, da pri sunku vzklieknejo.

»Ja, to spada k celotnemu tekmovanju in ima vsak svoj način. Sem pa tja si tudi sam pomagam na ta način. Pri dvigovanju je edno zelo važen poteg in sunek. S potegom se manj dvigne uteži, pri sunku pa več. Vsak dvig uteži moraš zdržati 3 sekunde v zraku, nato šele lahko spustiš. Tudi pri dvigovanju je zelo važno, da roke takoj zategneš. Ocenjujejo te trije sodniki z dvigom rumenih in rdečih kartonov. Veljavni so rumeni kartoni, ki pa se nato seštevajo v točke.«

Sedaj, ko si nabral že toliko moči, ti ne bi bilo težko po stari navadi ponesti neveste čez prag v novo stanovanje?

ŠPORT — ŠPORT

REGIJSKA TEKSTILIADA
LJUBLJANA — OKOLICA
V KEGLJANJU ZA LETO 1986

V nedeljo dne 6. aprila 1986 je bila v Kamniku na kegljišču »Planika« prvenstvo regije Ljubljana-okolica v kegljanju. Tekmovali smo v disciplinah:

- ženske: 4 x 100
- moški: 6 x 200
- borbene igre

Kakor vsako leto se je tudi letos ekipa TOSAME udeležila tekmovanja. Ob bodrilnem navijanju soigralcev, soigralnik in maloštevilnih sodelavcev so tekmovalci in tekmovalke TOSAME dosegli naslednje rezultate:

Borbene igre:

1. Tosama	713 kegljev
2. Induplati	652 kegljev
3. Univerzale	647 kegljev
4. Svilanit	609 kegljev

Ženske 4 x 100:

1. Tosama	1393 kegljev
2. Univerzale	1387 kegljev
3. Svilanit	1279 kegljev
4. Induplati	1274 kegljev

Posamezno:

1. Strukelj Minka	382 kegljev
5. Hafner Mojca	345 kegljev
7. Hribar Joži	340 kegljev
10. Cerar Breda	331 kegljev
12. Kunstelj Darinka	326 kegljev
19. Stempihar Majda	286 kegljev

Ženski pari:

1. Strukelj M. — Hafner M.	727 kegljev
6. Hribar J. — Kunstelj D.	666 kegljev

»Najbrž res ne, vendar je razlika med živo težo in med težo uteži.«

Ali te zato na delovnem mestu v mehanični delavnici pogosteje uporabijo za dvigovanje težjih materialov?

»Ja bolj za šalo kot za res rečejo: No »kvifitar« pa še ti malo poprimi.«

Boš nadaljeval s treningi in tekmovanji tudi v prihodnje?

»Seveda. Pogrešal bi svoj šport, ker me sprosti. Koliko uspehov pa bom še dosegel, bomo videli.«

Upamo, da bo Marku Cerarju uspelo dvigniti čimpreje tisto najtežjo utež, ki si jo želi dvigniti in da mu bo uspelo na tekmovanjih doseči še veliko priznanj, kar mu mi Tosamovci vsi želimo.

7. Cerar B. — Stempihar M. 615 kegljev

Moški 6 x 200:

1. Tosama	4507 kegljev
2. Svilanit	4346 kegljev
3. Univerzale	4304 kegljev
4. Induplati	4262 kegljev

Posamezno:

1. Strukelj Zdravko	834 kegljev
3. Limoni Janez	761 kegljev
6. Stare Janez	737 kegljev
7. Kerč Jože	736 kegljev
10. Hafner Marjan	730 kegljev
14. Radkovič Vinko	709 kegljev

Moški pari:

1. Strukelj Z. - Kerč J.	1570 kegljev
2. Limoni J. - Stare J.	1498 kegljev
6. Hafner M. - Radkovič	1439 kegljev

Mešani pari:

1. Strukelj Z. — Strukelj M.	1216 kegljev
3. Limoni J. — Kunstelj D.	1087 kegljev
5. Kerč J. - Hribar J.	1076 kegljev
6. Hafner M. — Hafner M.	1075 kegljev
9. Stare J. - Cerar B.	1068 kegljev
16. Radkovič V. — Stempihar M.	995 kegljev

V skupnem seštevku točk je bil naslednji vrstni red:

1. Tosama	570 točk
2. Univerzale	345 točk
3. Svilanit	316 točk
4. Induplati	293 točk

Ekipa Tosame se je kot zmagovalca regije uvrstila na republiško tekstiliado, ki bo 16., 17. in 18. maja. Iz rezultatov je razvidno, da je kegljaška sekcija zelo uspešna in da uspešno zastopa našo DO. Še naprej ji želimo mnogo uspehov na občinskem in republiškem tekmovanju.

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC MAREC 1986

POPOČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC M A R E C 1986

Štev. poročila 3

Razredi v din	TOZD SANITETA										TOZD FILTRI	D S S S						DO TOSAMA
	PR	TO	AT	BE	MI	SK	OK	VL	VOD.	SKUPAJ		ERS	TRS	SKS	KS	VOD.	SKUPAJ	
do 50 000		3								3			1			1	4	
50 000 - 60 000	9	13	8		67	20	15	1		133	23	1	1	3	18	23	179	
60 000 - 70 000	4	21	18		56	29	29	1	1	159	30	3	4	9	24	1	230	
70 000 - 80 000	5	9	14	2	9	16	6	6		67	12	2	17	3	7	21	108	
80 000 - 90 000	3	4	3	7	2	7	1	4		31	4	9	17	8	11	3	83	
90 000 - 100 000	2		2	10	6	1	2	2		25	1	5	13	5	6	29	55	
100 000 - 110 000	5	1		2	1	2	1	1		13	4	1	6	1	9	17	34	
110 000 - 120 000	1	1			4			4	1	11	1	4	5	3	5	17	29	
120 000 - 130 000			1	2	1	1				5		2	3		5	10	15	
130 000 - 140 000				2						2			3	1	2	6	8	
140 000 - 150 000												1	1	1	2	5	5	
150 000 - 160 000									1	1		1				1	2	
160 000 - 170 000									1	1	1						2	
170 000 - 180 000												1		1		2	2	
180 000 - 190 000														1	1		1	
nad 190 000																		
SKUPAJ	29	52	46	25	146	76	54	19	4	451	76	28	72	34	89	7	230	

Najnižji OD	46.037	50.062	53.289	46.037
Najvišji OD	167.652	163.745	189.357	189.357
Povprečni OD	66.811	65.926	83.765	71.547

Poročilo vsebuje podatke o gibanju osebnih dohodkov po oddelkih, sektorjih, po posameznih TOZD in DSSS ter za celotno organizacijo. V podatkih so zajeti osebni dohodki delavcev za polni delovni čas in nadurno delo z normalnim doseganjem delovnih rezultatov. Prav tako so v podatkih zajeti osebni dohodki pripravnikov.

Podatki o povprečnem, najnižjem in najvišjem osebnem dohodku v TOZD, DSSS in DO so povzeti po metodologiji izdelave RAD obrazca.

Služba za delitev po delu
Albina Kosmač

Osebne vesti

- Rojstni dan praznujejo v mesecu maju 1986

TOZD SANITETA

Pripravljalnica

Borec Magda, Modlic Hinko, Rokavec Zofija, Uštar Marija, Adamič Lidija,

Sanitetna konfekcija

Barišič Ivanka, Bizilj Janez, Bizjak Marija, Grošel Angelca, Jerak Ivanka, Jurak Zlata, Kovač Ivanka, Lončar Majda, Poznič Francka, Starbek Brancka, Selja Ljubica,

Mikalnica

Bartol Julijana, Cerar Vida, Grčar Ivanka, Kerč Helena, Kovič Marija, Majdič Olga, Moneta Francka, Pervinšek Marija, Pestotnik Janko, Per Dragica, Prašnikar Anton, Prelovšek Ivan-

ka, Rems Ivanka, Stupica Joži, Šlajmer Ani, Urankar Nada, Urbanija Viktor, Vintar Ana, Habat Božena, Gostinčar Francka,

Otroška konfekcija

Andrejka Marija, Gotar Sonja, Jančar Ivanka, Klemenc Franc, Novak Hermina, Pichler Marija, Prašnikar Stanislava,

Tkalnica ovojev

Brenčič Marija, Burja Dragica, Klopčič Ivanka, Lekan Milica, Strehar Pavla, Svetlin Ivanka, Svigelj Ančka, Stefe Vanda,

Belilnica

Djurašević Rajko, Gorjup Janez, Kolkalj Filip, Pavli Janez, Pervinšek August,

Vlaknovinski oddelek

Jesenc Jože, Krulc Feliks

Tkalnica širokih tkanin

Anžlin Danijel, Barle Jožefa, Cerar Ivanka, Kos Franc, Kovač Janez, Kovač Jakob, Suša Vida,

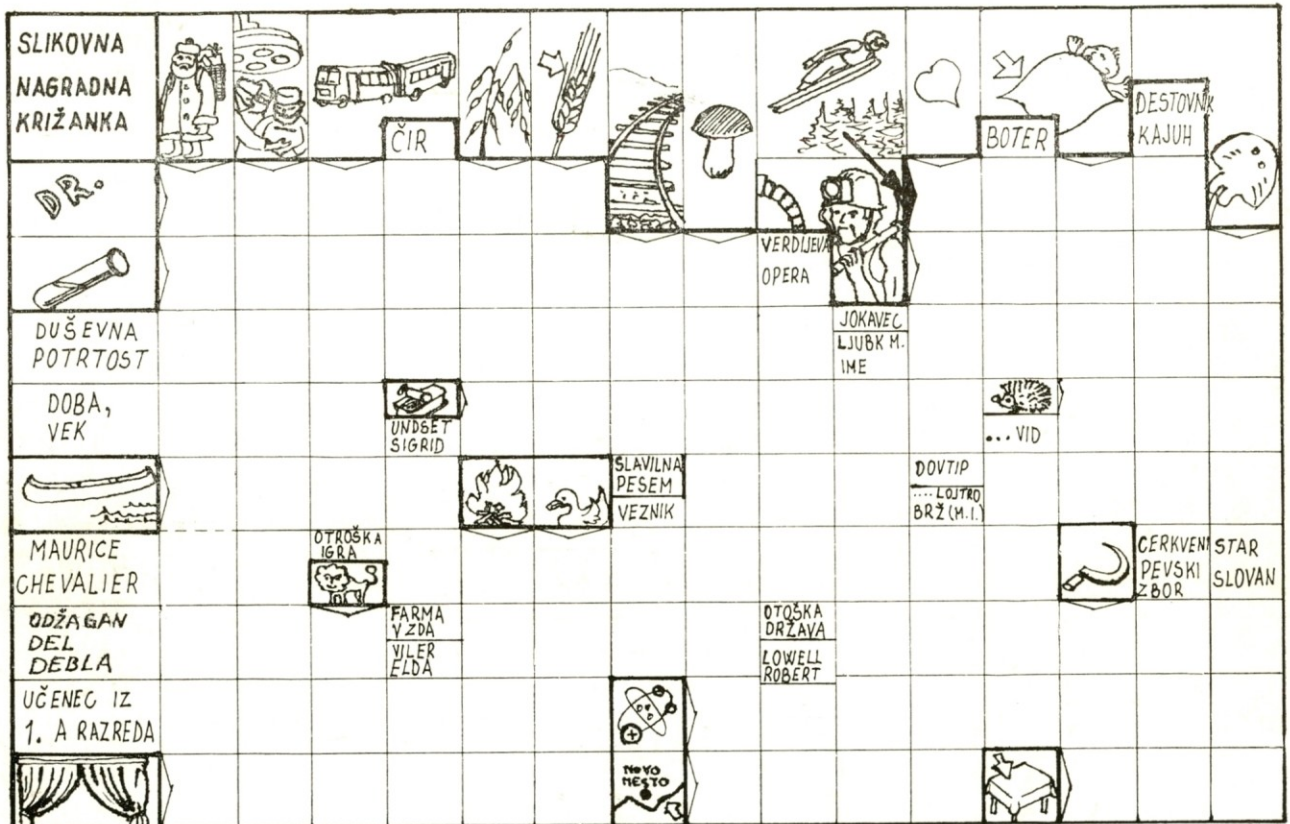
TOZD FILTRI

Bizilj Vida, Grčar Viljem, Jarc Marija, Rus Andreja,

DSSS

Cvetkovski Boris, Gaberšek Ciril, Kocjančič Franc, Lakič Radivoj, Miculinič Dušan, Močnik Rajko, Muhič Joži, Ocepek Vinko, Pevc Franc, Radkovič Viki, Stempihar Majda, Urankar Srečo, Cerar Breda, Grčar Stanko, Jamnik Janez, Keršič Jože, Marolt Franc, Marinček Danica, Petek Franc, Poznič Marjan, Rihtar Breda, Vidmar Jože, Vrenjak Milena, Vodlan Vida, Vrenjak Elica, Kamin Miranda,

Nagradna križanka

• **Odšli iz delovne organizacije:**

- Novak Igor — JLA
- Orehek Jože — JLA
- Brodar Srečko — JLA
- Hribar Stojan — JLA
- Kovač Janko — umrl
- Vintar Ana — sporazumno
- Arnuš Franc — sporazumno
- Novak Igor — sporazumno
- Gaberšek Ciril — JLA

• **Prišli v delovno organizacijo:**

- Pirnat Urška — mikalnica
- Kveder Anton — vlak. odd.
- Joger Peter — ekspedit

• **Rodili so se:**

- Cerar Tonetu — hči
- Cerar Brigiti — hči

NAGRADE
APRIL

- I. nagrada: SLIBAR Herman — SKS
- II. nagrada: SORN Eli — upokojena
- III. nagrada: ZUPANC Marta — otroška konfekcija

MAREC

- I. nagrada: RIHTAR Brane — vlaknovinski oddelek
- II. nagrada: KOSIRNIK Marjetka - TRS
- III. nagrada: BREZNIK Helena — TRS

MALI OGLASI

Ugodno prodam novo, nerabljeno žensko modro kolo Maraton na prestave. Plačilo v dveh obrokih. Interni telefon 303.

ZAHVALE

Ob smrti brata Janka Kovača se vsem sodelavkam in sodelavcem v tkalnici širokih tkanin in tkalnici ovojev iskreno zahvaljujema za izraze sožalja, darovano cvetje in denarno pomoč. Enako tudi sindikalni organizaciji za denarno pomoč in oktetu Tosama za lepo zapete žalostinke.

Hvala tudi vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti.

Ivanka in Jaka

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem iz Sanitetne konfekcije prisrčno zahvaljujem za spominsko darilo in dolgoletno skupno sodelovanje. Obenem se zahvaljujem delovni organizaciji za izkazano pozornost ob upokojitvi in vsem skupaj želim mnogo medsebojnega razumevanja in delovnih uspehov.

Antonija Mislej

Ob nenadni in boleči izgubi moje ljubljene mame Lisjak Agate, se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem oddelka sanitetne konfekcije za izraze sožalja in denarno pomoč. Hvala tudi osnovni organizaciji sindikata za denarno pomoč.

Trdina Marija

UPOKOJENCI!

5. junija 1986 Klub upokojencev Tosame organizira izlet v Savinjsko dolino. Ogljedali si bomo Luče, Logarsko dolino — slap Rinka in se vrnili skozi Gornji grad v Domžale.

Prispevek znaša 2.000.— din, za kar nam bo nudeno: malica, kosilo in večerja.

Prijavite se do 26. maja 1986.

VABLJENI V ČIM VEČJEM STEVILU!

Odbor KU Tosame:

Uredniški odbor:

- Majda Štampihar — korektor,
- Merlin Danica, Sonja Rode, Nada Korošec - blagajnik, Vladka Berlec, Stane Tomažič, Milan Drčar, Vida Vodlan, Križman Brigita, Tone Stare - fotograf,
- Marjana Lubinič, dipl. iur. — glavni urednik.

Naklada: 1400 izvodov.

Tisk: Papirkonfekcija Krško